

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І
СПОРТУ УКРАЇНИ**

**ІННОВАЦІЙНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У
ФІЗИЧНІЙ КУЛЬТУРІ, СПОРТІ, ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ ТА
ЕРГОТЕРАПІЇ**

**Матеріали
III Всеукраїнської електронної науково-практичної
конференції з міжнародною участю**

8 квітня 2020 р.

Київ, Україна

УДК 796: 004+615.83 (063)

ББК 75.153+3297 Я431

I-67

Інноваційні та інформаційні технології у фізичній культурі, спорті, фізичній терапії та ерготерапії: Матеріали III Всеукраїнської електронної науково-практичної конференції з міжнародною участю (Київ, 8 квітня 2020р.) / ред. О.А. Шинкарук. – К.: НУФВСУ, 2020. – 186 с.

Редакційна колегія:

<i>Бишевец Н.Г.</i>	к.пед.н., доцент
<i>Гончарова Н.М.</i>	д.фіз.вих., доцент
<i>Гордєєва М.В.</i>	к.фіз.вих.
<i>Лисенко О.М.</i>	д.б.н., професор
<i>Сергієнко К.М.</i>	к.фіз.вих., доцент
<i>Шинкарук О.А.</i>	д.фіз. вих., професор
<i>Юхно Ю.О.</i>	к.фіз.вих., доцент
<i>Яковенко О.О.</i>	к.фіз.вих., доцент
<i>Ярмоленко М.А.</i>	к.фіз.вих., доцент

Збірник містить наукові статті учасників III Всеукраїнської електронної науково-практичної конференції з міжнародною участю «**Інноваційні та інформаційні технології у фізичній культурі, спорті, фізичній терапії та ерготерапії**». Розглянуто актуальні питання використання сучасних інноваційних та інформаційних технологій в системі підготовки спортсменів, фізичному вихованні різних груп населення, оздоровчо-руховій діяльності, адаптивному фізичному вихованні та фізичній реабілітації, спортивній медицині та ерготерапії. Висвітлено сучасні інформаційні технології в системі підготовки фахівців у галузі фізичної культури та спорту, розвиток кіберспорту в світі та Україні.

Надані матеріали пройшли рецензування і представлені в авторській редакції.

© Національний університет фізичного виховання і спорту України, 2020

вивчається, досліджується під час проведення заходу. Вибір айстопера залежатиме від тематики айстопінгів [3, С. 79].

Таку іноваційні форму проведення навчальних занять ми пропонуємо використовувати і під час опанування дисципліни «Фізичне виховання», оскільки обов'язковими умовами проведення «айстопінгу» є чітка відповідність теми і всіх прийомів, які використовуються, обраній формі (систематичне звернення уваги на обраний айстопер, логічний зв'язок матеріалу, який використовується, з обраним айстопером). Використання іноваційних форм проведення навчальних занять сприяє формуванню валеологічної компетентності здобувачів вищої освіти. У цьому руслі в процесі формування валеологічної компетентності студентів технічних вишів України при вивченні спортивних ігор, варто акцентувати увагу, що спортивні ігри – це важливий засіб для прищеплення знань, умінь та навичок з конкретної спортивної гри, ґрунтовної мотивації до занять фізичною культурою і спортом, активної рекреаційної та рухової діяльності молоді. Порівняно нові види спортивних ігор (пляжний гандбол, пляжний футбол, пляжний волейбол) привертають до себе увагу студентів під час їхнього відпочинку, а тому знання про правила гри, розміри майданчиків, кількість гравців є необхідними для організації активного відпочинку. Рівень сформованості валеологічної компетентності студентів у технічному університеті залежить від низки факторів, визначальним серед яких все ж є злагоджена роботи викладацького складу, добре спланована й зорганізована робота з фізичного виховання у ході навчальних занять та позааудиторної діяльності [1, С. 13].

Висновки. Отже, використання іноваційних форм роботи, метою яких є формування валеологічної компетентності студентів в умовах закладу вищої освіти, є важливою для сучасних досліджень. Під час вивчення низки валеологічних дисциплін та в процесі професійно-прикладної фізичної підготовки відбувається залучення студентів до роботи з пошуку історій із життя спортсменів минулого чи сучасності, ровесників, спортсменів-аматорів, параолімпійців та ін. «Здоров'язберігаючий сторітелінг», айстопінг та інші іноваційні форми навчальних занять мають значний позитивний психологічний аспект під час окреслення проблем людини та пошуку виходу з них, адже власний приклад у житті та спорті надзвичайно важливий для молоді людини, характер і цінності якої перебувають на етапі формування.

Список використаних джерел

1. Власенко НВ. Іноваційні технології на уроках фізичної культури. Фізична культура в загальноосвітніх школах: проблеми та перспективи : зб. наук. праць : матеріали регіон. наук.-метод. семінару, 15 квіт. 2014 р. Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка, Ф-т фіз. виховання, Каф. теорет.-метод. основ викл. спорт. дисциплін. Полтава; 2014: 12–8.
2. Жалій РВ. «Здоров'язберігаючий сторітелінг»: поняття, методика застосування в процесі формування валеологічної компетентності. Гуманітарний вісник Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка : зб. наукових праць [ред.кол., гол. ред. Л.М. Рибалко]. Полтава : ПолтНТУ імені Ю. Кондратюка. 2017;II: 89 – 98.
3. Жалій ТВ. «Правовий айстопінг»: методика використання в процесі вивчення гуманітарних дисциплін. Гуманітарний вісник Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка. 2017;II:78-87.
4. Іноваційні технології на уроках та в позакласній діяльності / Т. В. Височанська, В. С. Коваль, Г. В. Конончук, О. С. Місюра. Біологія. 2017;1-2:2-32.

СУЧАСНІ МЕТОДИ ВИЗНАЧЕННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ МОТОРНОЇ АСИМЕТРІЇ

*Гончарова Н.М., Прокопенко А.О., Родіоненко М.В., Босакевич М.В., Дідур А.І.
Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ*

Вступ. На сучасному етапі науковці все більше приділяють увагу проблемі моторної асиметрії та її впливу на рухові дії у спортивній діяльності та оздоровчій руховій активності. Моторна асиметрія в конкретному виді спорту залежить від симетричності або асиметричності

технічних дій [8]. Вона впливає на якість виконання рухових прийомів, фізичний розвиток та фізичну підготовленість тих, хто займається. За допомогою регулярного здійснення цілеспрямованого фізичного впливу можна забезпечити необхідну корекцію в функціональному стані організму, з позиції профілактики та корекції моторної асиметрії [3]. Натомість для забезпечення отримання оперативної інформації, щодо наявних особливостей у моторній сфері тих, хто займається потрібно володіти інструментарієм методів оцінки та аналізу функціональної моторної асиметрії.

Мета роботи. За даними науково-методичної літератури й передового досвіду систематизувати сучасні методи визначення функціональної моторної асиметрії.

Методи дослідження: аналіз та узагальнення науково-методичної літератури, передового досвіду та інформаційних ресурсів мережі Інтернет, систематизація.

Результати дослідження та їх обговорення. В процесі аналізу науково-методичної літератури, можна виділити сучасні найпоширеніші способи визначення функціональної моторної асиметрії: методи визначення моторної асиметрії за допомогою опитування (анкета Аннет, Единбурзький тест, опитувальник Князевой-Вільдавського, який включає унімануальні та бімануальні тести, опитувальник самооцінки (якою рукою людина пише, тримає ложку), методи активного виявлення та оцінки моторної асиметрії (моторні проби: загальні та спеціальні рухові тести), інструментальні методи (динамометрія, теплінг-тест, стабілометрія, електронейроміографія, імпедансометричне дослідження) [4, 7, 9].

Визначення функціональної моторної асиметрії передбачає виявлення переваги у діяльності людиною правої чи лівої кінцівок. Для визначення провідної верхньої кінцівки застосовують наступні рухові тести: зчеплення пальців рук, «Поза Наполеона», плечовий тест, тест на аплодування, малювання круга і квадрата із закритими очима по черзі кожною рукою, рука, яка бере предмет, роздача карт та розчісування. Для визначення провідної нижньої кінцівки використовують наступні завдання: «нога на ногу», стрибок вгору на одній нозі, штовхання м'яча, сходження зі стільця, крок вперед (назад), крок назад, проходження відстані по прямих з закритими очима. Нога та рука, які виконували дії, вважаються провідними [4, 7, 9].

Відповідно до специфіки рухової діяльності в окремих видах спорту використовують рухові тести наближені до технічних дій притаманних даному виду спорту. Так, у фехтуванні, найбільш інформативними серед спеціальних тестів для оцінки моторної асиметрії є: укол (удар) в мішень, укол (удар) в електромішень, удари наконечником зброї по мішені, переміщення кроками вперед [9].

Науковці у сфері єдиноборств [5] застосовують у практичній діяльності тренера спеціалізовану комп'ютерну програму «Rection SM Dual», яка дозволяє оперативно й точно визначати рівень та особливості прояву моторної асиметрії спортсменів.

В спортивному карате моторну асиметрію визначають по наступним показникам техніко-тактичних дій: вмінню наносити удари двома руками, активності атаки ударів руками, надійності нанесення ударів руками, контратакуючим діям, вмінню вести бій з суперником лівшою, надійності захисту від ударів руками та ногами, вміння організації захисту від ударів руками [2].

В баскетболі до спеціальних тестів для визначення рухової асиметрії у фізичній підготовленості відносять: теплінг-тест, метання на точність, стрибок у довжину, висоту та тестова вправа «Пістолет» [6].

В тенісі для визначення моторної асиметрії використовують рухові тести: стрибки через скакалку, координаційний тест W. Starosta, проводять оцінку балістичної координації та рухові тести за допомогою системи STABILIZER [7].

Щодо спеціальних тестів, враховують взаємозв'язок електронейроміографічних параметрів активації м'язів з показниками об'єму й результативності техніко-тактичних дій у тенісі, а саме подачі, свічки, вкороченого удару, топ-спіну, завершального удару та контратакуючого удару [4].

Серед школярів найчастіше застосовують загальні моторні проби та Единбурзький тест [1].

Висновки. Моторна асиметрія може змінюватися на протязі життя під дією різних факторів. Не властива людині моторна асиметрія, незалежно від частин тіла, виробляє негативний ефект. Тому важливим завданням є своєчасне визначення моторної асиметрії на основі інформативних тестів ще в дитячі роки, проведення її профілактики в процесі тренувальних занять або корекції.

Список використаних джерел

1. Анисимова НВ. Оценка функциональной асимметрии с использованием разных методических подходов. *Международный научно-исследовательский журнал*. 2015;7(38):70-4.
2. Еганов ВА, Задорина ЕВ. Билатеральные двигательные предпочтения выполнения технико-тактических действий занимающихся спортивным каратэ. В: Ваулин СД, редактор. *Наука ЮУрГУ. Секции социально-гуманитарных наук: материалы 66-й науч. конф.* Челябинск: Издательский центр ЮУрГУ; 2014. с. 616-9.
3. Качурова ЛА, Назаренко ЛД. Моделирование коррекции проявлений моторной асимметрии занимающихся оздоровительной аэробикой. *Педагогико-психологические и медико-биологические проблемы физической культуры и спорта*. 2012;3(24):67-72.
4. Николаева ЕИ, Гудкова ТВ. Особенности латеральных показателей у дошкольников с различной выраженностью речевых проблем. *Психология образования в поликультурном пространстве*. 2008;2(3-4):49-56.
5. Романенко ВВ, Веретельникова НА. Методика оцінки моторної функціональної асиметрії одноборців. *Єдинокорства*. 2020;1(15):67-77.
6. Романчук І. Особливості рухової асиметрії у баскетболісток різного рівня спортивної кваліфікації. *Молода спортивна наука України*. 2007;4:242-7.
7. Седоченко СВ, Сабирова ИА, Германов ГН. Использование средств срочной информации с биологической обратной связью для коррекции оперативной позы фехтовальщиков и теннисистов. *Ученые записки университета им. ПФ Лесгафта*. 2015;3(121):121-9.
8. Таймазов ВА, Бакулев СЕ. Значение функциональной асимметрии как генетического маркера спортивных способностей. *Журнал Ученые записки университета им. П.Ф. Лесгафта*. 2006;22:71-5.
9. Улан А. Сучасні методи визначення та оцінки функціональної асиметрії в процесі спортивного відбору та орієнтації підготовки фехтувальників. В: Шинкарук ОА, редактор. *Інноваційні та інформаційні технології у фізичній культурі, спорті, фізичній терапії та ерготерапії. Матеріали І Всеукраїнської електронної науково-практичної конференції з міжнародною участю; Київ. Київ: НУФВСУ; 2018. с. 27-9.*

ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В УКРАЇНІ

Гулько Т.Ю.

Коледж управління, економіки і права ПДАА, Полтава

Вступ. Сьогодні не можливо знайти жодної сфери людської діяльності, яка не пов'язана з фізичною культурою, оскільки фізична культура і спорт є загально визнаними матеріальними і духовними цінностями суспільства взагалі і кожної людини окремо.

В другому розділі Конституції України «Права, свободи та обов'язки людини і громадянина» що міститься в статті 49, зазначено, що кожен має право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування. Охорона здоров'я забезпечується державним фінансуванням відповідних спільних соціально-економічних, медико-санітарних і оздоровчо-профілактичних програм... Держава дбає про розвиток фізичної культури і спорту, забезпечує санітарно-епідемічне благополуччя [1, с. 37].

Мета роботи: дослідити законодавче регулювання фізичної культури у галузі освіти України.